

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2013/28684

Cluster Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon Leon Beernink
Doorkiesnummer 023-567 6191
Uw brief ---
Ons kenmerk 13.0060305\jwi/ohv
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Participatiebudget 2013

Verzenddatum

21 JUNI 2013

Geachte heer, mevrouw,

Op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de arbeidsinschakeling van uitkeringsgerechtigden en het verstrekken van bijstand aan mensen die daar recht op hebben. Voor de begeleiding van uitkeringsgerechtigden ontvangen gemeenten het participatiebudget. Dit budget is in 2013 opgedeeld in een budget voor re-integratie, inburgering en volwasseneducatie.

Het uitstel van de Participatiewet tot 2015 maakt het noodzakelijk om voor het jaar 2013 te bepalen op welke wijze het participatiebudget zal worden ingezet. In deze brief gaan we daar nader op in en schetsen we het totaaloverzicht. Aan het eind van het jaar 2013 evalueren we het beleid en de inzet van middelen uit het participatiebudget en maken we plannen voor het jaar 2014. Het doel is dit plan voor het eind van dit jaar gereed te hebben.

Terugblik op 2012

Gevoerde beleid in 2012

De gemeente Haarlemmermeer wil graag dat alle inwoners van de gemeente maximaal participeren in de samenleving en economisch zelfstandig zijn. Werk is daarbij het uitgangspunt, het adagium is dan ook werk boven uitkering. Werk biedt het meeste perspectief voor mensen om zichzelf te ontplooiën en een actieve rol te spelen in de samenleving. Wanneer dit nog niet mogelijk is, is de focus gericht op participatie. In die situatie is het doel om de betreffende persoon te laten stijgen op de re-integratieladder. Hiermee sluit het college tevens aan op het landelijke beleid. Via dit uitgangspunt streven we naar een duurzame arbeidsparticipatie en een effectieve en adequate inzet van (re-integratie)instrumenten uit het participatiebudget.

In 2012 is vooral ingezet op personen in de treden 5, 6 en 7 van de re-integratieladder. Deze worden met het instrument WerkStroom, dat op locatie van de AM-groep wordt uitgevoerd, naar werk geleid. Hiertoe worden, indien nodig, ook de verschillende instrumenten ingezet, ter voorbereiding op toetreding tot de arbeidsmarkt. Hiertoe kan onder andere gedacht worden aan leerwerktrajecten en het instrument direct werk (zie ook pagina 5). De AM-groep is voorts ook actief voor personen in de treden 0 t/m 4. Deze zijn op sociaal-activeringstrajecten gezet. De inzet in 2012 bestond verder uit het versterken van de poortwachtersfunctie en het organiseren van een vraaggerichte werkgeversbenadering.

Realisatie participatiebudget en inkomensdeel 2012

In het onderstaande overzicht is een weergave gegeven van het budget en de bestedingen in de gemeente Haarlemmermeer in 2012.

Realisatie inkomensdeel en participatiebudget 2012				
Onderdeel	Subonderdeel	Budget	Uitgaven	Saldo
Inkomensdeel		€ 21.843.198	€ 20.489.971	€ 1.353.227 (6,2%)
Participatiebudget	Re-integratie	€ 2.046.866	€ 2.812.366	€ -765.500 (-37,4%)
	Inburgering	€ 1.085.114	€ 827.952	€ 257.162 (23,7%)
	Educatie	€ 940.310	€ 1.075.355	€ -135.045 (-14,4%)
	Reservering	€ 1.661.456	n.v.t.	n.v.t.
	Subtotaal	€ 5.733.746	€ 4.715.673	€ 1.018.073 (20%)

Doordat er in 2012 gebruik gemaakt kon worden van de reserveringsmiddelen uit 2011, was het mogelijk op onderdelen van het participatiebudget meer te besteden dan het betreffende budget. Uit het overzicht valt af te lezen dat er een positief saldo van € 1.018.073 is gerealiseerd op het participatiebudget in 2012. Daarnaast is er op het inkomensdeel een positief saldo gerealiseerd van € 1.353.227.

In het onderstaande overzicht is tevens de ontwikkeling van de doelgroep in de gemeente Haarlemmermeer weergegeven:

Realisatie bestand uitkeringsgerechtigden 2012			
	Beginstand	Eindstand	Saldo
Uitkeringsgerechtigden	1.401	1.316	-85

De gemeente Haarlemmermeer heeft goede resultaten geboekt ten aanzien van het bestand uitkeringsgerechtigden. Er is een daling gerealiseerd van 85 uitkeringsgerechtigden (6,1%) in het jaar 2012. De instroom in de uitkering bedroeg in 2012 568 uitkeringen en de uitstroom bedroeg 653 uitkeringen. Deze daling is mede gerealiseerd door extra inspanningen op handhaving van het zittend bestand wat leidde tot beëindiging van 38 uitkeringen. De gemeente Haarlemmermeer was daarmee landelijk de grootste daler. Landelijk steeg het aantal uitkeringsgerechtigden met bijna 3%.

Ingezette instrumenten & het bestand uitkeringsgerechtigden

Een groot deel van de resultaten van de re-integratieactiviteiten zijn over de periode 2011-2012 geëvalueerd. In 2011 en 2012 zijn 837 personen aangemeld voor de verschillende instrumenten uit het participatiebudget. Van deze 837 is voor 608 personen (72%) daadwerkelijk een traject gestart. Uiteindelijk heeft dit voor 166 personen (27%) geleid tot het behalen van de betreffende doelstelling die aan het traject was gekoppeld. Op basis van deze resultaten en de ervaringen met de instrumenten is gekozen om bepaalde contracten te beëindigen en te verlengen.

In 2012 is een onderzoek gestart om van een deel van het klantenbestand de huidige plaatsing op de re-integratieladder opnieuw te bezien, waar nodig te actualiseren en een passend traject aan te bieden. Op basis van het totale bestand (1.605 dossiers inclusief partners) is een selectie gemaakt van 578 klanten uit de treden 0 tot en met 8.¹ Een drietal externe partijen heeft in de maanden oktober en november deze klanten herbeoordeeld. Het onderzoek heeft geleid tot de volgende uitkomsten:

- 289 klanten (50%) zijn niet veranderd van trede op de re-integratieladder;
- 167 klanten (29%) zijn op een lagere trede ingedeeld;
- 122 klanten (21%) zijn op een hogere trede ingedeeld.

Het onderzoek heeft aangetoond dat 410 personen (71%) van het geselecteerde bestand van 578 klanten ver van de arbeidsmarkt (trede 0 tot en met 4) afstaat, 168 personen (29%) is ingedeeld in de trede 5 tot en met 8. De groep in trede 0 tot en met 4 wordt gekenmerkt door vooral lichamelijke en/of psychische belemmeringen. Deze groep wordt op verschillende manieren ondersteund in het proces naar een verhoging van hun participatie (en stijging op de re-integratieladder) en waar mogelijk naar de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door de inzet van de zorgmanager en sociale activeringstrajecten.

Participatiebudget in 2013

Beleidsaccenten in 2013

In 2013 zetten we het ingezette beleid van de afgelopen jaren door. Onze ambitie om inwoners van Haarlemmermeer optimaal aan de samenleving te laten deelnemen en bijdragen blijft onveranderd. In voorbereiding op de decentralisatie van de Participatiewet sluiten we nadrukkelijk aan op het programma Sociaal Domein en bekijken we gedurende het jaar op welke manier dwarsverbanden kunnen worden gemaakt en doorvertaald naar activiteiten. De uitgangspunten uit 2012 blijven ook in 2013 leidend.

Een belangrijk element betreft de continuering van het instrument Werkstroom. Werkstroom is een instrument dat helpt om vooral nieuwe instroom en personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, zo snel mogelijk te bemiddelen en begeleiden naar de arbeidsmarkt. Dit instrument is in 2012 geïntroduceerd en gezien de goede resultaten continueren we dit in 2013. Met dit instrument heeft de gemeente een middel in handen om instroom waar mogelijk te voorkomen (poortwachtersfunctie) en de personen die toch instromen sneller te laten uitstromen.

¹ Personen vielen binnen de selectie wanneer zij:

- een lopende WWB-uitkering hadden;
- jonger waren dan 55 jaar;
- niet in een lopend traject zaten;
- geen lopende vrijstelling/ontheffing van de arbeidsplicht/sollicitatieplicht hadden;
- geen kinderen onder de vijf jaar hadden.

Werkstroom		
	<i>Onderdeel</i>	<i>Aug '12- 21 mei '13</i>
Instroom		270
Doorstroom	Actief in Werkstroom	22
	Ingepland voor traject	5
	Statusupdate	2
	On hold	17
Uitstroom	Regulier werk	90
	Regulier werk o.b.v. proefplaatsing	10
	Geen recht op uitkering	40
	Ziet af van uitkering	11
	Terugmelding met advies voor ander traject	25
	Direct Werk	48
	Subtotaal uitstroom	224

Bron: *werkstroom*

Op basis van de uitgevoerde evaluatie naar (re-integratie)instrumenten is tevens besloten om door te gaan met zes succesvolle aanbieders van in totaal vier instrumenten en te stoppen met de andere (re-integratie)instrumenten die onvoldoende resultaten hebben geboekt danwel onvoldoende gebruikt zijn.

Naast het domein re-integratie verandert er ook een aantal zaken op het gebied van inburgering. Als gevolg van nieuwe wetgeving in 2012 (Wet inburgering) verdwijnt een groot deel van de gemeentelijke taak (en het budget) voor de uitvoering van de inburgering in de gemeente per 1 januari 2013. De gemeente zal zich in 2013 bezig houden met haar kleiner wordende wettelijke taak op dit gebied. Op het gebied van educatie streeft de gemeente ernaar om inwoners toe te rusten en laaggeletterdheid onder volwassenen tegen te gaan. De middelen voor educatie worden dan ook op dit doel ingezet door middel van inkoop van trajecten bij de ROC's.

Ontwikkeling budget 2013 en doelgroep

In het onderstaande overzicht is zowel het totale participatiebudget als het budget voor re-integratie in 2013 weergegeven en de ontwikkeling ten opzichte van het jaar 2012:

Ontwikkeling budget in 2013				
<i>Onderdeel</i>	<i>Subonderdeel</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>	<i>Ontwikkeling t.o.v. 2012</i>
Inkomensdeel		€ 22.663.405	€ 21.843.198	+5,5%
Participatiebudget	Re-integratie	€ 2.131.809	€ 2.046.866	4,1%
	Inburgering	€ 502.700	€ 1.085.114	-53,7%
	Educatie	€ 329.300	€ 940.310	-65,0%
	Reservering	€ 1.018.073	€ 1.661.456	n.v.t.
	Subtotaal	€ 3.981.882	€ 5.733.746	-30,6%

Als gevolg van bezuinigingen en efficiencykortingen is zowel het participatiebudget als het re-integratiedeel van dit budget in de periode 2010- 2012 fors afgenomen. Ook in 2013 neemt het participatiebudget verder af, namelijk met 30,6%. De bezuiniging op het re-integratiedeel neemt echter niet verder af. Dit budget neemt in 2013 ten opzichte van 2012 zelfs toe met 4,1%.² Binnen het participatiebudget is het mogelijk om over- of onderbestedingen op re-integratie, inburgering en educatie onderling te herverdelen.

Inzet instrumenten en middelen participatiebudget 2013

Het grootste deel van de inzet van het participatiebudget vindt plaats op het gebied van re-integratie. In het onderstaande schema is een overzicht gegeven van de instrumenten die worden ingezet op dit terrein en op welke treden van de re-integratieladder deze instrumenten betrekking hebben.

Instrument	Toelichting	Trede(n)
1. Zorgmanager	De zorgmanager heeft tot doel om klanten in trede 0 van de re-integratieladder te bemiddelen naar het zorg- en/of welzijnsircuit. De zorgmanager vervult een intermediairsrol in het netwerk en motiveert personen met een latente zorgbehoefte richting hulp.	0
2. Sociale activering	Deelnemers in deze treden worden via een sociaal activeringstraject begeleid met als doel het vergroten van hun participatiemogelijkheden. Deze trajecten worden uitgevoerd door AM-groep.	1-4
3. Leerwerktraject	Deelnemers worden begeleid in het proces tot het behalen van een landelijk erkend certificaat of diploma (mbo/hbo). Aan het traject is een baangarantie voor een leerwerkplek van 26 weken gekoppeld.	5-6
4. Re-integratie werk	Verschillende instrumenten die uitkeringsgerechtigden moeten begeleiden naar een reguliere baan of tijdelijk gesubsidieerd werk.	7-9
5. Belastbaarheids-onderzoeken	Gekeken zal worden in welke mate integrale aanbesteding voor onderzoeken kan bijdragen aan reductie van kosten.	0-9
6. Werkstroom	Nieuwe instromers in een WWB-uitkering worden binnen 8 weken bemiddeld naar de arbeidsmarkt.	5-9
7. Direct Werk	Klanten die met behulp van het instrument Werkstroom niet zelfstandig aan het werk zijn gekomen wordt een contract aangeboden van minimaal 26 weken bij de AM-groep. Met het contract gaat men aan de slag in het zwerfvuil, schoonmaak of de groenvoorziening.	5-9
8. Werkgeversservicepunt	Het WSP heeft tot doel om de werkgever via de 1-loketgedachte te ondersteunen bij het matchen en vervullen van vacatures. Binnen deze 1-loketgedachte streeft het WSP naar excellente dienstverlening voor werkgevers, uitstroom naar werk en aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.	5-9

² De ontwikkeling van de budgetten in 2012 en 2013 wordt deels beïnvloed door de meeneemregeling. Voor het jaar 2013 is hierdoor een extra bedrag van € 1.018.073 toegevoegd aan de middelen voor 2013.

Zoals eerder beschreven continueren we de eerste vier instrumenten uit het bovenstaande schema. Twee van deze vier instrumenten, namelijk de leerwerktrajecten en re-integratie, worden elk door twee verschillende aanbieders aangeboden. Naast re-integratie wordt ook ingezet op (hoogwaardige) handhaving. Klanten worden in deze aanpak goed en tijdig geïnformeerd en duidelijk gewezen op hun rechten en plichten. De eigen verantwoordelijkheid van de mensen staat hierin centraal.

Op het gebied van inburgering wordt één instrument ingezet:

Instrument	Toelichting
Perceel 2 Duaal 2012	Reeds gestarte inburgeringstrajecten.

Als gevolg van gewijzigde wetgeving is de gemeente vanaf 1 januari 2013 niet meer verantwoordelijk voor de financiering van nieuwe trajecten.

Op het gebied van educatie wordt tevens één instrument ingezet:

Instrument	Toelichting
Bijdragen, subsidies en vergoedingen	De educatiemiddelen worden besteed bij het ROC.

De bovenstaande instrumenten zijn de belangrijkste instrumenten die vanuit het participatiebudget worden ingezet. Gezamenlijk vertegenwoordigen ze een waarde van € 2.832.200. Het resterende deel van het totale participatiebudget van € 3.981.882, namelijk € 1.149.682, wordt ingezet op een veelheid aan kleinere participatieactiviteiten- en instrumenten, bijvoorbeeld het project Leren en Werken waarin plaatsingen worden gedaan op leerwerkbanen en voortijdig schoolverlaten wordt bestreden en op verschillende werkgeversinstrumenten. Dit overzicht is daarmee niet uitputtend.

Gedurende het jaar zal de voortgang van de inzet van instrumenten uit het participatiebudget worden gemonitord. Hiermee creëren we inzicht in de effectiviteit van de instrumenten. Wanneer de monitoring daarvoor aanleiding biedt zal bijsturing plaatsvinden.

Met de bovenstaande keuzes wordt een sluitende begroting ingediend ten aanzien van het participatiebudget. Wanneer er aan het eind van het jaar middelen uit het participatiebudget niet worden besteed, worden deze gereserveerd voor het jaar 2014. In het najaar 2013 worden deze opgenomen in de planvorming voor 2014.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

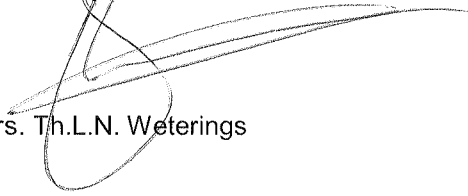
Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings